

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 25.09.2017 № 16)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"НАЯВНІСТЬ ТА РУХ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ"
1.07.00.01**

електронна пошта: AVG@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 289-44-49
керівник ДСС: Герасименко А. В.

Київ – 2017

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність	4
2.2. Точність	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність	5
2.4. Доступність та зрозумілість.....	6
2.5. Послідовність та зіставність.....	7
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	7
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	8
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	8
3. Заключна частина.....	9

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Наявність та рух житлового фонду" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Цей звіт є відправною точкою для підготовки більш детальних стандартних звітів з якості державного статистичного спостереження "Наявність та рух житлового фонду" (далі – ДСС, спостереження), спрямованих на задоволення потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів у більш широкій і глибокій інформації щодо якості даних і процесів.

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держкомстату від 14.06.2010 № 216.

Метою проведення ДСС є отримання даних щодо наявності, руху та характеристик житлового фонду.

Спостереження було започатковано в 30-х роках ХХ століття. Воно проводиться для розв'язання завдань щодо інформаційного забезпечення органів державної влади та управління для прийняття ними рішень у сфері політики житлово-комунального господарства та розвитку регіонів.

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 1.07 "Населені пункти та житло".

Спостереження базується на нормах Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Житлового кодексу Української СРСР, засадах законів України "Про державну статистику", "Про інформацію" та розпорядженні Кабінету Міністрів України "Про затвердження плану державних статистичних спостережень на 2017 рік".

Спостереження здійснюється на основі звіту за формою № 1-житлофонд (річна) "Житловий фонд станом на 1 січня 20__ року" (далі – форма) відповідно до роз'яснень щодо її заповнення.

Основними статистичними публікаціями, в яких поширюються дані ДСС, є:

- статистична інформація "Житловий фонд України";
- експрес-випуск "Житловий фонд на 1 січня 20__ року";
- статистичний бюлетень "Житловий фонд України";
- статистичний бюлетень "Регіональний людський розвиток";
- статистичний збірник "Житлове будівництво в Україні";
- статистичний збірник "Статистичний щорічник України";

- статистичний збірник "Україна в цифрах";
- статистичний збірник "Регіони України";
- статистичний збірник "Україна";
- статистичний збірник "Соціальні індикатори рівня життя населення";
- статистичний збірник "Жінки і чоловіки в Україні".

Поширення інформації користувачам здійснюється з дотриманням вимог щодо конфіденційності даних.

На запити користувачів органи державної статистики надають наявну статистичну інформацію за результатами розробки спостереження у зведеному вигляді на паперових, електронних носіях, засобами зв'язку, в порядку та на умовах, визначених Держстатом, а також відповідно до порядку доступу до публічної інформації.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Основними статистичними показниками ДСС є:

- загальна площа житлових приміщень;
- житлова площа житлових приміщень;
- кількість квартир;
- загальна площа квартир;
- житлова площа квартир;
- надходження загальної площі житлових приміщень;
- вибуття загальної площі житлових приміщень;
- кількість житлових будинків ветхого житлового фонду;
- кількість житлових будинків аварійного житлового фонду;
- загальна площа житлових приміщень ветхого житлового фонду;
- загальна площа житлових приміщень аварійного житлового фонду;
- кількість осіб, які мають реєстрацію місця проживання у житлових будинках ветхого житлового фонду;
- кількість осіб, які мають реєстрацію місця проживання у житлових будинках аварійного житлового фонду.

При проведенні ДСС використовують національні класифікатори, а саме: Класифікація інституційних секторів економіки України (KICE), Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Державний класифікатор будівель та споруд (ДК БС).

Одиницями спостереження є місцеві одиниці, незалежно від інституційного сектору економіки (крім сектору S.14 Домашні господарства) та

незалежно від виду економічної діяльності (крім Секції Т "Діяльність домашніх господарств" та Секції U "Діяльність екстериторіальних організацій і органів").

Показники спостереження узагальнюються за типом місцевості (міські поселення та сільська місцевість), по Україні в цілому й у розрізі регіонів, міст обласного значення та районів.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Спостереження здійснюється на суцільній основі з періодичністю один раз на рік. Сукупністю одиниць ДСС є юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, які мають на балансі та/або експлуатують житловий фонд; органи місцевого самоврядування – про індивідуальні (садибні) житлові будинки, що перебувають на праві приватної власності у громадян у сільській місцевості (далі – підприємства). Формування цієї сукупності здійснюється на державному рівні щорічно з унесенням змін за результатами отримання звітів. Джерелами інформації для формування сукупності є:

- перелік підприємств, що звітували за формою № 1-житлофонд (річна) у попередньому до звітного періоді;
- отриманий за інформацією територіальних органів Держстату перелік підприємств, що взяли на баланс житловий фонд протягом звітного року;
- реєстр статистичних одиниць (РСО).

Одержані від респондентів первинні дані перевіряються на правильність та точність заповнення, контроль повноти введення, арифметичний і логічний контроль здійснюються автоматично засобами електронної обробки інформації. У разі виявлення помилок дані опрацьовуються з респондентами, коригуються та заносяться до бази даних. Уведення даних, їх оброблення й агрегація здійснюються із застосуванням спеціально розробленого програмного забезпечення.

При проведенні державного статистичного спостереження за формою № 1-житлофонд (річна) методи імпутації не застосовуються, сезонні коригування не здійснюються.

У випадках відсутності даних від окремих респондентів органи державної статистики виявляють причини неотримання інформації. Рівень невідповідей у 2016 році становив 10,7%. Аналіз причин неподання свідчить, що переважна більшість випадків неотримання інформації від респондентів пов'язана з виникненням надзвичайних та непереборних обставин, припиненням роботи підприємств тощо.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни оприлюднення статистичної інформації та публікацій за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень. Для зручності користувачів на офіційному веб-сайті Держстату розміщені Каталог офіційних статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де вказані відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Збір, обробка, аналіз і поширення даних щодо наявності та руху житлового фонду здійснюється в такі терміни:

Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
не пізніше 28 лютого після звітного року	до 15 травня після звітного року	до 10 червня після звітного року	до 30 червня після звітного року

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються у терміни, передбачені вимогами Закону України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Результати спостереження розміщуються у вільному доступі у форматах (*.doc, *.xls, *.pdf) на офіційному веб-сайті Держстату. Так, основна публікація за результатами ДСС – статистичний бюлетень "Житловий фонд України", розміщено на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Публікації"/"Демографічна та соціальна статистика. Населенні пункти та житло". Ця інформація може надаватися користувачам в електронному вигляді на підставі їхніх запитів.

Більш детальну статистичну інформацію, наявну за цим спостереженням, можна отримати за запитом в установленому порядку.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів цього статистичного спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: 01601, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 3;

телефон: (044) 289-44-49;

електронна пошта: AVG@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: 287–06–72, факс 235–37–39;
електронна пошта: *el.zapyt@ukrstat.gov.ua*.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Концепція ДСС передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), одиниць спостереження, формування сукупності одиниць спостереження, звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних, політики перегляду даних у випадку зміни методології.

Зважаючи на зазначене, показники цього державного статистичного спостереження за певний обраний період можна порівнювати з даними попередніх обстежень як у цілому по Україні, так і в розрізі регіонів.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Перелік користувачів інформації спостереження щодо наявності та руху житлового фонду формується на основі листів-запитів на отримання статистичних даних.

Користувачами інформації, яка отримана за результатами ДСС, є органи державної влади та місцевого самоврядування. Користуються нею також науково-дослідні інститути, навчальні заклади, підприємства та установи.

У вересні-жовтні 2014 року Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів інформації зі статистики нерухомості, зокрема щодо показників, які містяться у бюлетені "Житловий фонд України" й аналогічних статистичних публікаціях територіальних органів державної статистики, а також визначення оцінки якості зазначеної статистичної інформації.

Згідно з результатами анкетного опитування користувачів про рівень задоволення потреб в інформації зі статистики нерухомості 42% опитаних зазначили, що статистична інформація щодо показників зі статистики нерухомості є основною або важливою складовою їхньої діяльності, 84% – поставили оцінку "добре" та "відмінно" інформаційному наповненню статистичного бюлетеня "Житловий фонд України".

54% користувачів дали оцінку "добре" за всіма критеріями якості даних щодо основних показників зі статистики нерухомості. При цьому найбільш важливим критерієм користувачі визначили "Точність/Надійність",

на другому місці – "Відповідність/Релевантність", на третьому – "Послідовність/Узгодженість та Зіставність/Порівнянність".

Більш детальна інформація про результати проведення анкетного опитування наводиться в повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату України від 14 травня 2013 року № 149. У цілому по Україні у 2016 році значення показника звітного навантаження на респондентів порівняно з 2015 роком зменшилося за формою № 1-житлофонд (річна) на 1,8%.

За результатами анкетного опитування, для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення форми № 1-житлофонд (річна) становлять 3 год. 10 хв. Більшості з числа опитаних респондентів 75% за формою № 1-житлофонд (річна) було не складно зрозуміти інструкцію (роз'яснення) та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за формою 1-житлофонд (річна) становить 86 (при середньому показнику по державних статистичних спостереженнях 88).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Кількість респондентів, які подають звіти в електронному вигляді, постійно збільшується. Частка звітів, отриманих в електронному вигляді за цією формою, у 2014 році становила 3,4%, у 2015 році – 4,2% та 2016 році – 10,4%.

Із метою зменшення звітного навантаження на респондентів, у 2014 році було проведено внутрішнє тестування № 1-житлофонд (річна), за результатами якого оптимізовано кількість показників на бланку форми, уточнено їхню редакцію.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС. Необхідність дотримання принципу конфіденційності статистичної інформації визначена положеннями Закону України "Про державну статистику" та міжнародними стандартами.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами у практиці проведення

спостереження реалізуються такі заходи щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

- первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення державного статистичного спостереження, використовуються виключно для статистичних цілей;
- статистична інформація, отримана за результатами спостереження, надається користувачу у зведеному знеособленому вигляді;
- в окремих випадках, якщо є ризик розкриття конфіденційних (первинних) даних, статистична інформація, отримана в ході спостереження, не розповсюджується.

У ході проведення ДСС забезпечується збереження і захист первинної статистичної інформації, яка отримується у вигляді заповнених статистичних формулярів.

Закон України "Про державну статистику" також визначає необхідність забезпечувати доступність, гласність і відкритість статистичної інформації, прозорість статистичної методології та статистичних методів, що відповідає міжнародним стандартам у галузі статистики. З метою забезпечення виконання цих положень, у практиці проведення спостереження передбачено створення системи метаданих: методичних та методологічних документів стосовно його методів проведення, збору даних, формування, опрацювання інформації, документів щодо її якості. Метадані спостереження оприлюднюються на офіційному веб-сайті Держстату та веб-сайтах його територіальних органів, надаються користувачам у публікаціях і засобах масової інформації.

3. Заключна частина

Важливою умовою подальшого розвитку ДСС є забезпечення балансу між рівнем задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації, що передбачає застосування новітніх інформаційних технологій, та рівнем оптимізації процесу статистичного виробництва, а також покращення ефективності витрат і зменшення навантаження на респондентів, що здійснюється шляхом установаження постійного зворотного зв'язку з користувачами статистичної інформації, респондентами спостереження.

На даний час проводиться робота по вдосконаленню методології проведення спостереження щодо наявності та руху житлового фонду, за результатами якої будуть розроблені та розміщені на офіційному веб-сайті Держстату відповідні Методологічні положення.